

EUROOPA KOHTU OTSUS

19. juuni 1973¹

[...]

Kohtuasjas 77/72,

mille esemeks on Pretore de Conegliano pöördumine Euroopa Kohtu poole Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 177 alusel eelotsuse saamiseks selles kohtus menetluses olevas hagis

CARMINE CAPOLONGO, samanimelise äriühingu omaniku, asukoht de Bassano del Grappa, põhimenetluse hageja,

ja

AZIENDA AGRICOLA MAYA, asukoht Pieve di Soligo,

põhimenetluse kostja,

vahel seoses Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artiklite 13, 30, 86 ja 92 tõlgendamisega.

KOHUS

koosseisus: president R. Lecourt, kodade esimehed R. Monaco ja P. Pescatore, kohtunikud A. M. Donner (ettekandja), H. Kutcher, C. O. Dalaigh ja M. Sørensen,

kohtujurist: K. Roemer,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

OTSUSE

Faktilised ja õiguslikud asjaolud

I – Faktilised asjaolud

[...]

Põhjendused

¹ Kohtumenetluse keel – itaalia.

1. Kohtusekretäri poolt 27. novembril 1972. aastal saadud 20. novembri 1970. aasta otsusega esitas Pretore de Conegliano EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel mitu küsimust asutamislepingu artikli 92 lõike 1, artikli 13 lõike 2, artikli 30 ja artikli 86 tõlgendamise kohta.

2. Toimikust nähtub, et vaidlusalune arve sisaldas kirje „*encc-maks*“ (*ente nazionale per la cellulosa e per la carta*) selgituses sõnu „*encc-maks*, mis on kehtestatud Saksamaa Liitvabariigist tulevate ülalkirjeldatud kaupade väärtusele“, esitas Pretore need küsimused Euroopa Kohtule, kuna ta leidis, et küsimus puudutab maksu, mis on kehtestatud liikmesriigist tulevatele pakenditele nende sisseveol Itaaliasse.

3. Pretore pidas eriti vajalikuks vastuste saamist järgmistele küsimustele: kas vaidlusalust maksu tuleb käsitada tollimaksudega samaväärse maksuna asutamislepingu artikli 13 lõike 2 tähenduses; kas asutamislepingu artikli 92 lõikes 1 sätestatud abi andmise keeldu tuleb käsitada otseselt kohaldatavana; kas teistest liikmesriikidest sisseveetavate kaupadelt eritollimaksude kogumist saab käsitada abinõuna, mille mõju on võrdväärne kaupade sisseveole seatud koguselise piiranguna, mis on asutamislepingu artikli 30 kohaselt keelatud; ning viimaseks, kas teistest liikmesriikidest sisseveetavatele kaupadele kehtestatud tollimaksust saadavate vahendite kasutamine avalik-õigusliku asutuse tegevuse rahastamiseks on käsitatav asutamislepingu artikli 86 rikkumisena.

Esimesest ja teisest küsimusest

4. Nende küsimustega küsitakse, kas asutamislepingu artikli 92 lõige 1 on liikmesriikide õigussüsteemides otseselt rakendatav nii, et sellele on võimalik tugineda siseriiklikes kohtutes.

5. Tõlgendamisel ei saa artikli 92 esimest lõiget käsitleda teistest eraldatuna, vaid artiklite 92 kuni 94 raames.

6. Kui artikli 93 lõike 3 viimane lause kehtestab uued liikmesriikide kohtute poolt hinnatavad menetluskriteeriumid projektidele, mis tutvustavad uusi või muudavad olemasolevaid toetusi, siis sama ei pea paika artikli 93 lõikes 1 kirjeldatud olemasolevatele toetussüsteemide puhul.

Selliste toetuste osas on artikli 92 lõike 1 sätted mõeldud jõustuma liikmesriikide õigussüsteemides nii, et neile oleks võimalik tugineda liikmesriikide kohtutes, kui nad on pandud konkreetsesse vormi artiklis 94 sätestatud üldiselt kohaldatavate õigusaktidega või artikli 93 lõikes 2 ettenähtud erijuhtudel tehtavate otsustega.

Kolmandast küsimusest

7. Küsitakse, kas rahalise maksu kogumine protsendina teistest liikmesriikidest sisseveetavate kaupade väärtusest on käsitatav asutamislepingu artikli 13 lõike 2 või asutamislepingus sätestatud muu õigusnormi, mis keelab teistest liikmesriikidest sisseveetavate kaupade erimaksustamise, rikkumisena.

8. Täpsete andmete puudumisel vaidlusaluse tollimaksu kogumise eesmärkide, iseloomu ja viiside kohta tuleb tõdeda, et artikliga 177 antud õiguste teostamisel ei saa kohus, kes peab piirduma ühenduse õiguse kõnealuste sätete tõlgendamisega, arvesse võtta siseriiklikke õigusakte ja seadusesätteid, sest valitseb oht, et vastus vastab vaid umbkaudselt antud kohtuasja asjaoludele.

9. Artikli 13 lõige 1 sätestab, et asutamislepingu jõustumise kuupäeval liikmesriikide vahel kehtinud imporditollimaksud tuleb järk-järgult kaotada üleminekuperioodi jooksul kooskõlas artiklitega 14 ja 15.

Artiklid 14 ja 15 sisaldavad selleks vajalikke sätteid, nii et üleminekuperioodi lõpuks on kõik liikmesriikide vahelised imporditollimaksud kaotatud.

Artikli 13 lõige 2 täiendab artikli 13 lõiget 1, sätestades, et imporditollimaksudega võrdväärsed liikmesriikide vahelised maksud tuleb üleminekuperioodil järk-järgult kaotada.

10. Seega on sätted, mis seonduvad liikmesriikide vaheliste selliste tollimaksude kaotamisega, mis moodustavad esimese peatüki – pealkirjaga „Tolliliit“ – esimese jaotise, mõeldud tagama asutamislepingu artiklis 9 esitatud eesmärgi täitmise üleminekuperioodi lõpuks.

Kuigi need sätted teevad üleminekuperioodil teatud täpsustusi ja mööndusi, nähtub nende sõnastusest, et sellised seadused ja maksud tuleb igal juhul täielikult kaotada kõnealuse ajavahemiku lõpuks.

11. Seetõttu sisaldab artikli 13 lõige 2 selgelt ja täpselt sõnastatud keeldu hiljemalt üleminekuperioodi lõpust kõigi tollimaksudega võrdväärsete maksude ja nende kogumise suhtes, mis ei luba liikmesriikidel neid makse kasutada isegi siseriikliku õiguse positiivse meetmena ega ühenduse asutuste sekkumismeetmena.

See keeld mõjutab oma olemuselt otseselt liikmesriikide vahelisi õigussuhteid ja nende subjekte.

12. See on suunatud kõigile maksudele, mida nõutakse kaupade importimisel või sellega seoses ning mis juhul, kui need maksud on kehtestatud spetsiaalselt sisseveetud kaupale ja mitte sarnastele kodumaistele kaupadele, toob kaasa samasugused kaupade vaba liikumist piiravad tagajärjed nagu tollimaks, muutes selle toote omahinda.

Ka avalik-õigusliku asutuse tegevuse rahastamiseks mõeldud rahalised maksud võivad olla käsitatavad samaväärse toimega maksudena asutamislepingu artikli 13 lõike 2 tähenduses.

Teisalt pole aga tollimaksudega samaväärsete maksudena käsitatavad maksud, mida rakendatakse süstemaatiliselt kodumaistele ja sisseveetud kaupadele üldise siseriikliku maksusüsteemi raames.

13. Mõiste „importitollimaksuga samaväärse toimega maks“ tõlgendamisel tuleb arvesse võtta kehtestatud rahalise maksu määratud otstarvet.

Kui selline maks on mõeldud üksnes niisuguste tegevuste toetamiseks, mis toovad kasu maksustatud kodumaistele kaupadele, võib sellest nähtuda, et samadel kriteeriumidel sisseveetud ja kodumaistele kaupadele kehtestatud üldine tollimaks on sisseveetud kaupade puhul käsitatav siiski lisamaksukoormana, ent kodumaiste kaupade puhul vastutasuna varem saadud hüvede või toetuste eest.

14. Seega võib samadel kriteeriumidel üldise maksusüsteemi raames kodumaistele ja sisseveetavatele kaupadele süstemaatiliselt rakendatav tollimaks olla siiski käsitatav importitollimaksuga samaväärse maksuna, kui selle otstarve on üksnes selliste tegevuste toetamine, mis toovad kasu eriti maksustavatele kodumaistele kaupadele.

Neljandast ja viiendast küsimusest

15. Kuivõrd need küsimused on ilmselt täiendavad, siis nende eraldi käsitlemine pärast eeltoodud arutelu oleks liigne.

Kohtukulud

16. Kulud, mida on kandnud Itaalia Vabariigi valitsus ja Euroopa Ühenduse Komisjon, kes mõlemad on esitanud kohtule oma märkused, ei kuulu hüvitamisele ning kuna käesolev menetlus on vähemalt põhihagi poolte suhtes osa liikmesriigi kohtus poolleiolevast hagimenetlusest, jäävad kohtukulud liikmesriigi kohtu otsustada.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ning arvestades menetlusdokumente,
kuulanud ära ettekandja-kohtuniku ettekande,
kuulanud ära põhikohtumenetluse hageja, Itaalia Vabariigi valitsuse ja Euroopa Ühenduse Komisjoni suulised märkused,
kuulanud ära kohtujuristi arvamuse,
võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 13, 14, 15, 92, 93 ja 94,
võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja protokolli, eriti selle artiklit 20,
võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda,
ning vastuseks talle Pretore de Conegliano poolt viimase 20. novembri 1972. aasta otsuse alusel esitatud küsimustele

EUROOPA KOHUS käesolevaga otsustab:

Samadel kriteeriumidel üldise maksusüsteemi raames kodumaistele ja sisseveetavatele kaupadele süstemaatiliselt rakendatav tollimaks võib siiski olla käsitatav imporditollimaksuga samaväärse maksuna, kui selle eesmärgiks on üksnes selliste tegevuste toetamine, mis toovad kasu eriti maksustavatele kodumaistele kaupadele.

Lecourt

Monaco

Pescatore

Donner

Kutscher

O Dalaigh

Sørensen

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 19. juunil 1973. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

Presient

A. Van Houtte

R. Lecourt